

INFORMACIÓ PROVES LLIURES DE FORMACIÓ PROFESSIONAL

CICLE FORMATIU: Tècnic Superior Promoció de la Igualtat de Gènere

CURS: 2020/2021

MÒDUL: DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

Docent: Bàrbara Vila Brunet

Objectius

- a) Seleccionar recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat analitzant les seves característiques, possibilitats i limitacions per obtenir informació sobre les necessitats de les persones destinatàries i del context d'intervenció en matèria d'igualtat entre dones i homes.
- b) Aplicar procediments de planificació, relacionant les seves diferents elements amb la informació obtinguda de l'anàlisi de realitat per programar intervencions que promoguin la igualtat entre homes i dones.
- c) Interpretar el marc legal, econòmic, laboral i social de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, identificant criteris, estratègies i instruments per a incorporar la perspectiva de gènere en totes les fases de la intervenció.
- d) Dirigir la implementació de projectes de promoció d'igualtat de gènere, coordinant les actuacions d'altres professionals, supervisant la realització de les activitats amb criteris de qualitat i facilitant el treball en equip.
- e) Seleccionar espais, estratègies i materials, analitzant les possibilitats dels avenços tecnològics de l'àmbit de la comunicació per desenvolupar activitats d'informació, comunicació i sensibilització de les dones i la població en general.
- f) Organitzar departaments, programes i activitats de promoció d'igualtat de gènere, gestionant la documentació i els recursos així com el finançament i el control del pressupost assignat.
- g) Proporcionar suport tècnic, documental i logístic per a la constitució i funcionament de grups i associacions, capacitant als participants per a l'autogestió i facilitant les relacions entre els diferents agents que configuren una comunitat o una zona territorial.
- h) Dinamitzar grups, aplicant tècniques participatives i de dinamització, gestionant els conflictes i promovent el respecte i la solidaritat.
- i) Realitzar intervencions de foment de la participació de les dones en els diferents àmbits de la vida social i en els processos de presa de decisions, promovent la creació i manteniment de xarxes i espais de trobada i col·laboració
- o) Seleccionar tècniques i instruments d'avaluació, analitzant els criteris i indicadors de qualitat establerts en la planificació i la documentació associada al procés, per avaluar el procés d'intervenció i els resultats obtinguts.

q) Desenvolupar la creativitat i l'esperit d'innovació per respondre als reptes que es presenten en els processos i en l'organització de la feina i de la vida personal.

u) Avaluar situacions de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, proposant i aplicant mesures de prevenció, personals i col·lectives, d'acord amb la normativa aplicable en els processos de treball, per garantir entorns segurs, així com de detecció, prevenció i protecció d'assetjament sexual i per raó de sexe.

Continguts

a) Disseny de projectes comunitaris

- Anàlisi de l'estructura comunitària. Organització de la comunitat. Delimitació d'estructures comunitàries.
  - Concepte de comunitat.
  - Elements estructurals de la comunitat.
  - Territori, població, demanda i recursos.
  - Xarxa social, grups, col·lectius i barri.
- Desenvolupament comunitari:
  - Concepcions del desenvolupament.
  - Antecedents històrics.
  - Contextos, àmbits i sectors d'intervenció.
  - Àmbit rural i desenvolupament comunitari.
- Agents del procés comunitari:
  - Administració i institucions.
  - Població i les seves organitzacions.
  - Recursos tècnics i professionals.
- L'equip comunitari.
- El dinamitzador comunitari. Paper i funcions. Protocols de presentació.
- Creació i manteniment de relacions amb els agents comunitaris. Estratègies.
- Elaboració de bases de dades en l'àmbit comunitari:
  - Selecció, classificació i arxiu de la informació. Principis bàsics.
  - Criteris per a la seva realització: fiabilitat, fàcil actualització i aprofitament autònom per part dels membres de la comunitat. Accessibilitat.
  - Manteniment i actualització de la informació.
- Anàlisi de programes i experiències concretes de desenvolupament comunitari.
- Anàlisi participatiu de la realitat:
  - Instruments per identificar les aspiracions i interessos de les persones, col·lectius, grups i institucions.
  - Tècniques i instruments de recollida de dades a l'àmbit comunitari.

- La planificació participativa:
  - La planificació participativa orientada a processos i resultats: enfocament del marc lògic.
- Valoració de la participació com a eix del desenvolupament comunitari.

b) Realització d'activitats per a promoure la participació ciutadana en la construcció de processos comunitaris.

- Participació social i ciutadana:
  - Origen.
  - Història.
  - Situació actual.
- Voluntariat social:
  - Evolució històrica.
  - Marc legal del voluntariat a nivell internacional, estatal i autonòmic.
  - Voluntariat i cooperació.
  - El paper del voluntariat en l'actualitat.
- Marc legal de la participació ciutadana:
  - Reglaments de participació ciutadana.
- Anàlisi de la participació comunitària
  - Tècniques i instruments
  - Criteris i indicadors
- Anàlisi dels factors influents en el procés de participació social:
  - Actituds i motivació per a la participació social.
- Estratègies de participació. Sensibilització i motivació. Preparació i capacitat de la comunitat.
- Suport social per a la intervenció comunitària:
  - Xarxes socials. Tipus i conformació de xarxes socials.
  - Grups d'autoajuda.
  - El paper del professional.
- Els espais com a recurs metodològic.
- Espais de trobada. Gestió participativa:
  - Protocols d'ús i funcionament.
- Importància dels espais de trobada com a recurs per a la participació.

c) Aplicació de recursos i estratègies per promoure la comunicació i l'intercanvi d'informació entre els agents comunitaris

- Tècniques comunicatives aplicades a la participació social.
- Factors que intervenen en la comunicació en el marc de la dinamització comunitària.
- Aplicació de mètodes i tècniques per a la detecció de necessitats informatives a la comunitat.

- Identificació de mitjans de comunicació en l'entorn comunitari:
  - Mitjans formals i informals.
  - Investigació de recursos.
- Realització de campanyes informatives i formatives en el desenvolupament comunitari.
- Gestió de la informació en l'àmbit comunitari:
  - Vies i fonts d'informació.
  - Bases de dades.
  - Actualització de la informació. Importància.
- Protocols d'intercanvis d'informació. Criteris d'elaboració: eficiència en la recepció, adaptació a les característiques dels receptors, vies, suports, temps, períodes i rentabilització dels instruments. Impacte de la informació. Indicadors.

d) Realització d'actuacions de suport i suport tècnic al teixit associatiu

- Organitzacions no governamentals (ONG), fundacions i associacions de caràcter social:
  - Marc històric.
- Marc legal:
  - Llei d'associacions.
  - Llei de fundacions.
- Procés per a la creació d'una associació / fundació. Característiques de cada fase.
- Anàlisi de l'estructura organitzativa i funcional de les associacions i entitats socials:
  - Organització del treball.
  - Comunicació.
  - Formació interna.
  - Gestió del personal.
  - Perfils i funcions.
- Organització administrativa: arxius i procediments.
- Els recursos humans en associacions, fundacions i organitzacions no governamentals.
- Paper i funcions del professional en el suport i suport tècnic al teixit associatiu.
- L'Administració pública en el suport associatiu.
- Selecció de recursos de suport al teixit associatiu:
  - Elaboració de bases de dades. Criteris per a la seva elaboració.
  - Elaboració de guies. Criteris per a la seva elaboració.
- Obtenció de recursos.
- Tipus de finançament: subvencions, convenis, contractes i prestació de serveis.

e) Desenvolupament de processos de mediació comunitària

- Gestió de conflictes en l'àmbit comunitari:

- Característiques.
- Definició i tipus de conflicte habituals.
- Components del conflicte en l'àmbit comunitari.
- Cicles del conflicte.
- La mediació comunitària:
  - Tipus, característiques i protagonistes en la gestió de conflictes en l'àmbit comunitari.
  - El procés de mediació en la dinamització comunitària.
  - Principis de la mediació comunitària.
  - Àmbits d'aplicació.
  - Beneficiaris de la mediació comunitària.
  - Avantatges i desavantatges de la mediació comunitària.
- Realització de processos de mediació comunitària:
  - Identificació de les etapes. Característiques de cada fase.
  - Aplicació de tècniques de gestió de conflictes en la comunitat.
  - Els acords en la mediació comunitària. Característiques i condicions.
  - El paper dels implicats en la mediació comunitària.
  - El professional en el procés de mediació. Funcions i habilitats.
- Avaluació i seguiment dels processos de mediació:
  - Coordinació amb avaluadors externs en la mediació comunitària.
- Emplenament de la documentació associada al procés de mediació.

f) Realització d'activitats d'avaluació dels projectes comunitaris

- L'avaluació en l'àmbit comunitari: característiques i procés.
- Avaluació participativa:
  - Tècniques i instruments.
  - Adequació de les tècniques i instruments als diferents agents.
- Avaluació dels processos de participació. Instruments, criteris i indicadors.
- Avaluació de les relacions i nivell de coordinació entre els diferents agents. Instruments, criteris i indicadors.
- Avaluació de les estratègies i instruments de comunicació. Instruments, criteris i indicadors. Indicadors de difusió i impacte de la informació.
- Coordinació amb avaluadors externs.
- Elaboració d'informes i memòries en l'àmbit comunitari:
  - Adequació als diferents agents comunitaris.
- Presentació i difusió de resultats.
- La gestió de la qualitat en l'àmbit comunitari.

Resultats d'aprenentatge. Criteris d'avaluació

RA 1: Dissenya projectes comunitaris, seleccionant estratègies que garanteixin la participació dels agents socials en l'anàlisi de la realitat social i en la planificació de la intervenció.

- a) S'han identificat els elements estructurals de la comunitat i els principals agents del procés comunitari.
- b) S'han identificat els diferents contextos, àmbits i sectors d'intervenció del desenvolupament comunitari.
- c) S'han definit estratègies per crear i mantenir relacions amb els diferents agents comunitaris.
- d) S'han creat bases de dades d'agents, xarxes socials, projectes i programes comunitaris.
- e) S'han analitzat programes i experiències de desenvolupament comunitari.
- f) S'han definit instruments per identificar les aspiracions i interessos de les persones, col·lectius, grups i institucions.
- g) S'han determinat les fases, estratègies i instruments per a la planificació participativa de projectes comunitaris.
- h) S'ha argumentat la importància de mantenir actualitzades les dades relatives a les vies i fonts d'informació.

RA 2: Realitza activitats per a promoure la participació ciutadana en la construcció de processos comunitaris, relacionant-les amb el marc legal i els recursos disponibles.

- a) S'han caracteritzat els processos de participació social i ciutadana i el seu marc legal.
- b) S'han elaborat instruments per identificar el nivell de participació dels grups, col·lectius, entitats i institucions de la comunitat o zona.
- c) S'han identificat els factors que faciliten o inhibeixen la participació comunitària.
- d) S'han seleccionat recursos i estratègies per promoure la participació i col·laboració dels agents comunitaris.
- e) S'han caracteritzat les intervencions comunitàries basades en el suport social.
- f) S'ha definit el paper del dinamitzador o la dinamitzadora comunitària en els processos de suport social.
- g) S'han identificat els espais de trobada formals i informals existents en una comunitat o zona.
- h) S'han establert protocols per al control i gestió participativa dels materials i espais de trobada.

RA 3: Aplica recursos i estratègies per promoure la comunicació i l'intercanvi d'informació entre els agents comunitaris, identificant les característiques del territori i la comunitat i les seves necessitats informatives.

- a) S'han seleccionat tècniques i estratègies de comunicació, atenent les característiques del territori i la comunitat.
- b) S'han elaborat instruments per identificar les necessitats informatives de la comunitat.
- c) S'han identificat els diferents instruments de comunicació formal i informal existents al territori d'actuació.
- d) S'han identificat les principals fonts d'informació en la dinamització comunitària.
- e) S'han elaborat instruments per recollir i sistematitzar la informació generada en els processos comunitaris.
- f) S'han utilitzat recursos i estratègies de comunicació i difusió de projectes i actuacions comunitàries.
- g) S'han elaborat protocols d'intercanvi i difusió d'informació en l'àmbit comunitari.
- h) S'han definit indicadors per valorar el nivell de difusió de les activitats i l'impacte de la informació transmesa.

RA 4: Realitza actuacions de suport i suport tècnic al teixit associatiu, analitzant el marc legal i administratiu per a la seva constitució i gestió.

- a) S'ha interpretat el marc legal i els procediments administratius per a la constitució i gestió d'una entitat o associació.
- b) S'han emplenat els documents de constitució d'una entitat o associació.
- c) S'ha caracteritzat l'estructura organitzativa i funcional de les entitats i associacions.
- d) S'ha descrit el paper i les funcions del dinamitzador comunitari en el desenvolupament i manteniment del teixit associatiu.
- e) S'han identificat les vies per sol·licitar documentació de diferents organismes, institucions i recursos que gestionen informació.
- f) S'han identificat les ajudes i prestacions que poden rebre les entitats o associacions per part de les administracions.
- g) S'han elaborat bases de dades i guies sobre recursos de suport al teixit associatiu.

RA 5: Desenvolupa processos de mediació comunitària, analitzant les característiques del amb conflicte i dels agents socials implicats.

- a) S'ha obtingut informació rellevant per caracteritzar la situació de conflicte.
- b) S'ha argumentat si la situació analitzada és susceptible de mediació.
- c) S'han respectat les fases i condicions de realització del procés de mediació comunitària.
- d) S'ha argumentat la selecció de les tècniques i procediments emprats.
- e) S'ha mantingut una actitud d'escolta activa durant el procés de mediació.
- f) S'han establert les línies d'actuació per a realitzar l'avaluació del procés i el seguiment dels acords.
- g) S'ha emplenat la documentació associada al procés de mediació.
- h) S'ha valorat la necessitat que la informació associada al procés sigui fiable, vàlida i confidencial.

RA 6: Realitza activitats d'avaluació dels projectes comunitaris, seleccionant estratègies, tècniques i instruments que possibilitin la participació dels diferents agents.

- a) S'han seleccionat estratègies i instruments d'avaluació participativa, atenent les característiques de la comunitat i els objectius que cal aconseguir.
- b) S'han elaborat instruments per fer el seguiment dels processos de participació, en col·laboració amb els diferents agents.
- c) S'han adequat les tècniques i instruments de recollida i anàlisi de l'avaluació a la realitat dels diferents agents.
- d) S'han establert protocols per a la comunicació dels resultats de l'avaluació a tots els membres de l'equip i agents implicats.
- e) S'han identificat els instruments d'anàlisi que permetin identificar la relació establerta entre els diferents agents comunitaris i el seu nivell de coordinació.
- f) S'han establert criteris i indicadors per verificar la utilitat de les estratègies i instruments de comunicació emprats en el projecte comunitari.
- g) S'han emprat les tecnologies de la informació i la comunicació per a l'elaboració, presentació i difusió d'informes d'avaluació i memòries.
- h) S'han establert els procediments generals per a la gestió de la qualitat de la intervenció.

Tipus de prova

La prova pot estar estructurada en:

- Una prova de caire teòric que estarà estructurada en dues parts:
  - Un apartat de preguntes tipus test (40% de la nota)
  - Un apartat amb preguntes a desenvolupar (60% de la nota)
- Un supòsit pràctic a desenvolupar.

Criteris de qualificació de les proves lliures

Els diferents apartats dels que consta la prova són eliminatoris. Si no s'obté la nota mínima assignada a cada una de les parts, el mòdul queda suspès, atès que els diferents continguts plantejats a cada part estan associats a unes determinades competències professionals dels cicles i cal haver superat totes les competències per a poder superar el mòdul.

La prova de caire teòric es puntuarà sobre 10 i suposarà un 50% de la nota. El supòsit pràctic també es puntuarà sobre 10 i computarà el 50% restant de la nota.

En cas que la prova només consti de la part teòrica, la qualificació final del mòdul serà la mitjana ponderada de les dues parts d'aquesta prova.

L'apartat tipus test es puntuarà damunt 4 i s'ha d'obtenir un mínim de 2 punts per a poder superar-la. Cal tenir en compte que en aquesta apartat les preguntes contestades erròniament descomptaran puntuació seguint el següent criteri:

- Quatre opcions de resposta:1/3 (tres malament resten una bé)

L'apartat de preguntes a desenvolupar es puntuarà damunt 6 i s'ha d'obtenir un mínim de 3 punts per a poder superar-la.

El supòsit pràctic es puntuarà sobre 10 i s'ha d'obtenir un mínim de 5 punts per a poder superar-lo.

En cas de suspendre algun dels apartats, la nota final que es publicarà serà la corresponent a l'apartat suspès (ja que impossibilita treure la mitjana corresponent).

Bibliografia

- Reial Decret 779/2013, d'11 d'octubre, pel que s'estableix el títol de Tècnic Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere.
- Ordre ECD/1545/2015, de 21 de juliol, per la que s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior corresponent al títol de Tècnic Superior en Promoció d'Igualtat de Gènere.